

Tid selv han syntes at indrømme, at hvad Monopolet angaar, var der Grund til at gjøre Forandring, om han end mente, at det foreliggende Forslag gif for vidt. Jeg lægger, som sagt, Bægt paa Monopolets Ophævelse, men jeg lægger fuldt saa megen Bægt paa det andet Punkt: Bevillings-systemets Ophævelse. Den høitærede Justitsminister gjorde et Forsøg paa at forsvare det bestaaende System; men det forekommer mig, at det var et overordentlig svagt Forsvar. Det forekommer mig, at den høitærede Minister egentlig selv fældede Fordømmelsesdommen over det nuværende System. Han udtalte, at det var Justitsministeriet fuldkommen ligegyldigt, om der blev spillet gode eller flette Stykker, det kom ikke Justitsministeriet ved. Nu beder jeg ærede Medlemmer lægge vel Mærke til, at dette siges af den Minister, i hvis Hænder det ligger at uddele Theaterbevillinger. Denne Autoritet er det ganske ligegyldigt, om der spilles godt eller daarligt, naar blot den offentlige Belansthændighed og Orden ikke krænkes. Jeg tror ikke, at man lettelig vil kunne faae Afgjørelsen af Theaterbevillingspørgsmaal lagt i mindre heldige Hænder end netop nu. Hvad altsaa det Literære og Dramatiske angaar, tror jeg, man dristig kan sige, at den nuværende Ordning byder os ikke den aller ringeste Garanti; slettere end Tilstanden nu er, kan den ikke let blive. Men der er endnu en anden Side, med Hensyn til hvilken jeg mener, at den nuværende Ordning med sit Bevillingsvæsen er i høieste Grad forkastelig. Det dreier sig, som Enhver veed, om ikke ganske ubetydelige Summer, dette at faae Theaterbevilling. Hvis man endda fulgte faste Regler, kunde man jo sige: 3 Dag træffer Lykken En, i Morgen en Anden; men jeg skjønner ikke, at det er muligt at se, efter hvilke Principer der gaas frem med Hensyn til Uddeling af Theaterbevillinger. Den høitærede Minister talte nok om „Principer“, han talte om „hidtil fulgte Regler“, han mente, at det var meget betænkeligt at indføre Theaterfrihed, saa længe de nuværende Theaterbevillinger løb; før 1898 kunde man i alt Fald ikke komme til Theaterfrihed; det var høist betænkeligt at tilsidefætte disse Bevillinger, vi skulde at respektere dem, vi maatte ikke gjøre Noget, der kunde medføre væsentlig Skade for de nuværende Bevillingshavere. Det var den høitærede Ministers „Principer“. Men naar man ser paa samme ærede Ministers Praxis, forekommer det mig rigtignok meget vanstelig at faae Die for Principerne. Der foresaldt sidste Sommer en Bevillingshistorie, som vistnok ærede Med-

lemmer ville erindre endnu; det var da Spørgsmaalet var oppe om en Theaterbevilling til „National“. Der blev jo frevet meget frem og tilbage i den Anledning. Jeg havde Velighed til at se denne Sag paa lidt nærmere Hold, og jeg maa tilstaa, at selv om man i Forveien kunde være i nogen Tvivl om Fordelen ved at komme bort fra Bevillingsvæsenet og til rene og klare Forhold paa dette Omraade, saa maatte man, naar man saae, hvad der gif for sig i Sommer, faae enhver Tvivl i saa Henseende fjernet. Jeg tror ikke, at man kan komme til nogen principløse Tilstand end den nuværende. Jeg vil ikke anke over, at den høitærede Minister i Sommer gav Bevilling til „National“; jeg tror, at det var nødvendigt eller i alt Fald billigt, at den blev givet, efter hvad der var gaaet forud; det skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Men naar jeg betragter den høitærede Justitsministers Fremgangsmaade, saa forstaar jeg som sagt ikke, hvor Principerne ligge. Man bør sige Ministeren, tage Hensyn til de nuværende Bevillingshavere; det er en Blyt at sørge for, at de ikke lide nogen væsentlig Skade ved nye Bevillinger. Hvad gjorde saa den høitærede Minister? Han spurgte to af Bevillingshaverne om, hvad de sagde til en ny Theaterbevilling i Kjøbenhavn. Han spurgte Folketheatret og Dagmartheatret; men der var to andre Theatre, der ikke blev spurgt, nemlig det kongelige Theater og Casino. Nu kan man vel nok sige, at de to Theatre ligge noget længere borte fra det ny Theater; jeg tror ogsaa, at det blev fremhævet; men Ingen vil dog for Alvor paa- staa, at Afstanden her kan spille nogen Rolle; at det har Noget at betyde for Theaterbesøget i Kjøbenhavn, om Theatret ligger i Amaliegade eller paa Nørregade. Alle Theatrene vare i Virkeligheden i større eller mindre Grad interesserede i Spørgsmaalet om den nye Bevilling, men kun to af dem bleve, efter hvad der er kommet frem, adspurgte. Man skulde dog bl. A. synes, at naar Statskassens Lærv, Hensynet til Finantserne, spiller en saa væsentlig Rolle i disse Sager, som man efter faldne Udtalelser kunde antage, havde det været naturligt, at Justitsministeriet ogsaa havde set hen til det kongelige Theaters Interesse ved Spørgsmaalet om en ny Bevillings Meddelelse; men jeg har ikke hørt Noget om, at den høitærede Justitsminister har forhandlet med sin ærede Kollega i Kultusministeriet om dette Spørgsmaal. Altsaa kun de 2 Theatre bleve spurgt om, hvad de sagde til den nye Bevilling; men selv for disse 2 Theatres Vedkommende blev der gjort en høist mærkelig